

CRONICA ACTIVITĂȚII ȘTIINȚIFICE A MUZEULUI CIVILIZAȚIEI DACICE ȘI ROMANE DEVA PE ANII 1993 – 1994

I. CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE

a) Săpături arheologice și paleontologice

ADRIANA RUSU, EUGEN PESCARU, Șantierul arheologic Germisara (Geoagiu Băi) (1993 și 1994).

EUGEN PESCARU, Șantierul arheologic Magna Curia – Deva (1994).

CORALIA JIANU, Depozitele continentale cu fosile cretacice de la Sâmpetru (1993 și 1994).

b) Cercetare de arhivă și documentare

DOINA ANTONESCU, Muzeul de etnografie Brașov (1993); Muzeul Țării Crișurilor Oradea (1993).

MARIA BASARAB, Depozitul de carte și icoane Orăștie (1993); Biblioteca Muzeului Brukenthal (1993 și 1994); Biblioteca Academiei Române, Filiala Cluj (1993 și 1994); Biblioteca Muzeului Unirii Alba Iulia (1993 și 1994).

MIHAI DAVID, Biblioteca Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva, (1993 și 1994).

GHEORGHE FIRCIK, Biblioteca Universală „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca, (1993 și 1994).

ADELA HERBAN, Arhiva Ministerului de Externe, (1993); Arhivele statului Deva, (1993 și 1994); Biblioteca Academiei, Filiala Cluj-Napoca, (1994).

DOINA IONESCU, Biblioteca Muzeului Țării Crișurilor Oradea, (1993).

IOACHIM LAZĂR, Biblioteca Astra Sibiu, (1993 și 1994); Biblioteca Institutului Teologic Sibiu (1994); Arhivele statului Cluj-Napoca, (1993); Arhivele Statului Alba, (1993); Arhivele Statului Deva, (1993 și 1994).

EMIL NEMEȘ, Biblioteca Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva, (1993 și 1994).

OLIMPIA PALAMARIU, Arhivele Statului Deva (1993 și 1994).

EUGEN PESCARU, Arhivele Statului Deva (1994); Biblioteca Muzeului de Istorie al Transilvaniei (1994).

ADRIANA RUSU, Biblioteca Muzeului de Istorie al Transilvaniei (1993 și 1994); Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj-Napoca (1993 și 1994).

MARIA VÂRTOPEANU, Biblioteca Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva (1993 și 1994).

c. Susținerea de referate la doctorat

ADELA HERBAN, Acordul de la Roma (1932).

IOACHIM LAZĂR, Învățăământul pedagogic din sud-vestul Transilvaniei între anii 1848-1883.

d. Publicații apărute sub egida muzeului.

Seria publicației „Sargeția” a continuat cu realizarea volumului XXI-XXIV, apărut în anul 1993, ce cuprinde rezultatele cercetărilor muzeografilor deveni din anii 1988-1991, precum și valoroase colaborări externe. Sunt prezenți în paginile revistei, cu studii, articole sau recenzii un număr de 17 muzeografi, din totalul de 28 câți activau în muzeele din județul Hunedoara. Au publicat muzeografil Emil Nemeș, Adriana Rusu, Mihai David, Olimpia Palamariu, Elena Bugnariu, Eugen Pascaru, Adela Herban, Marcela Balasz, Sivia Burnaz, Rodica Andruș, Maria Basarab, Ioachim Lazăr, Gheorghe Firczak, Doina Reghiș, Gabriela Gheorghiu, Victor Popa și Gheorghe Petrov.

În anul 1993 s-a inaugurat publicarea unei noi reviste „Restituiri”. Numărul I/1993, publică articole dedicate, cu predilecție, Craiului Munților, Avram Iancu. Sunt prezenți în paginile revistei muzeografil deveni, Ioachim Lazăr, Adela Herban și Gheorghe Firczak.

Tot în anul 1993 a apărut „Historia Vitae”, nr. 1, dedicată împlinirii a 100 de ani de la moartea lui Gheorghe Barițiu. Publică în această broșură muzeografil Gheorghe Firczak, Adela Herban, Maria Basarab și Ioachim Lazăr.

Sub egida Muzeului din Deva, în anul 1993, au apărut două cărți ale unor vechi și statornici colaboratori „Hunedoreni la Marea Unire. 1 Decembrie 1918” de Victor I. Șuiaga și „Spre zări transilvane”, autor Liviu Mărghitan.

Anul 1994 a continuat seria publicațiilor apărute sub egida muzeului deveni. Sub îngrijirea lui Gheorghe Firczak a apărut, „Historia Magistra Vitae”, nr. 2, în care au publicat muzeografil hunedoreni Ioachim Lazăr, Gheorghe Firczak, Adela Herban și Maria Basarab.

Sub îngrijirea lui Ioachim Lazăr a apărut volumul „Restituiri”, nr. 2, în care majoritatea articolelor sunt dedicate Craiului Munților, Avram Iancu, cu prilejul împlinirii a 170 de ani de la naștere. Publică în acest volum muzeograful Ioachim Lazăr, alături de un larg cerc de colaboratori externi. Continuând publicarea lucrărilor dr. Victor I. Șuiaga, în anul 1994, a apărut lucrarea „Consiliului Național Român din Deva”, sub îngrijirea lui Ioachim Lazăr.

La împlinirea a 110 ani de la punerea în funcțiune a primului furnal de la Hunedoara (1884-1994), cu sprijinul Societății Siderurgica S.A. Hunedoara și sub îngrijirea lui Ioachim Lazăr s-a publicat o culegere de studii privind istoria metalurgiei hunedorene. Publică în volum muzeografil Ioachim Lazăr și Elena Bugnariu.

II. STUDII ȘI ARTICOLE APĂRUTE ÎN ANII 1992 – 1994.

MARIA BASARAB, Însemnări despre căi de pătrundere a cărții vechi românești în localități hunedorene, în *Sargeția*, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 739-743; Valoarea documentară a unui vechi registru bisericesc, în *Sargeția*, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 775-780; Cărți vechi românești bălgrădene în circulație în județul Hunedoara (II), în *Apulum*, XXVII-XXX, 1991-1993, p. 343-351; Repere densușiene în patrimoniul bibliofil hunedorean în *Historia Magistra Vitae*, nr. 2/1994, p. 47-50; Cărți vechi populare românești, în *Miorița – revistă de etnografie și folclor*, nr. 1/1994,

MIHAI DAVID, Biserica românească de la Crișcior (jud. Hunedoara), în *Sargeția*, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 121-131 (în colaborare cu Mircea Dan Lazăr și Eugen Pescaru).

GHEORGHE FIRCAZAK, Aspecte ale iluminismului maghiar din Transilvania, în *Sargeția*, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 753-774; Societatea de istorie și arheologie a Comitatului Hunedoara. Primii ani de activitate, în *Sargeția*, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 823-837; Origini și obiective în concepția istorică a lui Gheorghe Barițiu, în *Historia Magistra Vitae*, nr. 1/1993, p. 9-11; Ovid Densușianu. Contribuții la istoria iluminismului, în *Historia Magistra Vitae*, nr. 2/1994, p. 19-29; Mișcarea memorandistă reflectată în coloanele ziarului *Huniad*, în *Ziridava*, XVIII, Arad, 1993, p. 195-199 (în colaborare cu Adela Herban); Din activitatea Camerei agricole a județului Hunedoara, în *Volumul de rezumate „Al XIV-lea Simpozion Național de Istorie și Retorologie a României, Bacău, 23-27 august 1994*, p. 245-246.

ADELA HERBAN, De la Unirea cu Biserica Romei la formarea conștiinței naționale, în „Părți alese din istoria Transilvaniei pre două sute de ani în urmă” a lui George Barițiu, în *In memoriam George Barițiu, 1893-1993*, Deva, aprilie 1993, p. 13-16; *Digitalis – prima cooperativă din România specializată în cultura, colectarea și valorificarea plantelor medicinale*, în *Volumul Universitatea de Vest, Arad, 1993*; *Relațiile diplomatice dintre statul român și Vatican în deceniul III al secolului XX*, *Studia BB, Cluj Napoca, 1993*; *Mișcarea memorandistă reflectată în coloanele ziarului Huniad*, în *Ziridava*, XVIII, Arad, 1993, p. 195-199 (în colaborare cu Gheorghe Firczak); *Momente din trecutul județului Hunedoara în câteva lucrări din prima jumătate a secolului XX*, în *Sargeția XXI-XXIV, 1988-1991*, p. 539-555; *Digitalis – prima cooperativă română pentru cultivarea plantelor medicinale și preparatelor din droguri*, în *Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991*, p. 533-537 (în colaborare cu Marcela Balasz); *Din preocupările agronomului hunedorean Ioan Sever Ordeanu (1867-1936), pentru înnoirea teoriei și practicii agriculturii românești*, în *Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991*, p. 845-850; *Statutul Sindicatului viticol din România, model pentru organizarea viticulturii hunedorene*, în *Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991*, p. 857-867; *Aspecte ale relațiilor româno-italiene în deceniul III al secolului XX*, în *Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991*, p. 523-533; *Umbre ale pașoptiștilor în Munții Apuseni*, în *Restituiri I, Deva, 1993*, p. 105-

115; Agricultura în lucrări tipărite la Orăștie, în Volumul de rezumate Al XII-lea Simpozion Național de Istorie și Retrologie Agrară a României, Deva, 31 august – 4 septembrie 1993, p. 188-190; Satul românesc în revistele interbelice hunedorene, în Volumul de rezumate, Al XII-lea Simpozion Național de Istorie și Retrologie Agrară, Deva 31 august – 4 septembrie 1993, p. 257-259; Nicolaus Olahus în vâltoarea transformărilor religioase ale secolului al XVI-lea, în Volumul de rezumate „Vechi tipărituri și manuscrise, Timișoara, 2-4 septembrie 1993, p. 5; Ovid Densușianu la confluența dintre secolele XIX-XX, în volumul Historia Magistra Vitae, 2/1994, p. 30-34; Aspecte din activitatea Reuniunii agricole și industriale din Orăștie, în volumul de rezumate Al XIV-lea Simpozion Național de Istorie și Retrologie Agrară a României, Bacău, 23-27 august 1994, p. 314-315.

IOACHIM LAZĂR, Castelul și domeniul Hunedoarei în epoca lui Matia Corvinul (1458-1490), în Sargeția XXI-XXIV, 1988-1991, p. 133-150; Contribuții la istoria învățământului elementar românesc din județul Hunedoara (1780-1848), în Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 207-232; Aspecte privind învățământul elementar în satul Ostrov din Țara Hațegului în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 347-392; Fragmente din istoria parohiei Ostrov în a doua jumătate a secolului al XIX-lea în Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 787-800; Despărțământul Deva al Astei și înființarea „Reuniunii pentru ajutorarea meseriașilor”, în Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 807-816; Augustin Degan (1850-1930), un om de cultură și școală românească, în Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 839-843 (în colaborare cu Victor Ioan Opreșu); Din viața și activitatea profesorului-preot Victor Ioan Opreșu, în Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 879-894; În loc de prefață, în Victor I. Șuiaga, Hunedoreni la Marea Unire, 1. Decembrie 1918, Deva, 1993, p. 5-8; Benjamin Densușianu în revoluția română din Transilvania de la 1848-1849, în Restituiri, I, Deva, 1993, p. 18-31; Aspecte privind eforturile zărăndenilor pentru înființarea unui gimnaziu național, în Restituiri, I, Deva, 1993, p. 58-69; Învățământul românesc în gândirea lui Gheorghe Barițiu, în Historia Magistra Vitae, nr. 1, Deva, 1993, p. 39-42; Un protocol din anul 1855 aparținând lui Benjamin Densușianu, în volumul de rezumate Vechi tipărituri și manuscrise, Timișoara, 2-4 septembrie 1993, p. 26-29; Din activitatea revoluționară desfășurată în Banat de tribunul hațegan Benjamin Densușianu în primăvara anului 1849, în Ziridava, XVIII, Arad, 1993, p. 123-134; Inculpați și apărători hunedoreni în procesul Memorandumului, în Ziridava, XVIII, Arad, 1993, p. 189-194; Rolul băncilor românești din Transilvania în transferarea proprietății funciare din mâna moșierilor unguri în proprietatea românilor (1872-1918), în volumul de rezumate „Al XII-lea Simpozion național de istorie și Retrologie Agrară a României”, 31 august – septembrie 1992, Deva, 1993, p. 115-117; Cuvânt către cititori, în Restituiri, I, Deva, 1993, p. 5-6; Prefață la volumul Consiliului Național Român din Deva, 1918-1919, de Victor I. Șuiaga, Deva, 1994, p. 5-7; Lupta populației hunedorene pentru dreptul de folosire a pădurilor în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în volumul de rezumate „Al XIV-lea Simpozion Național

de Istorie de Retrologie Agrară a României", Bacău, 23-27 august 1994, p. 283-284; Aspecte ale începuturilor metalurgiei moderne a fierului pe Valea Cernei, în volumul „Din istoria metalurgiei hunedorene”, Hunedoara, 1994, p. 249-265; Aspecte privind cărbunăritul în ținutul Hunedoarei (secolele XVI-XIX), în volumul „Din istoria metalurgiei hunedorene”, Hunedoara, 1994, p. 266-278; Funerariile lui Avram Iancu și teama autorităților maghiare de amploarea mișcării naționale românești, în Restituiri, II, Deva, 1994, p. 88-97; Atitudini și acțiuni politice hunedorene între anii 1875-1900, în Restituiri, II, 1994, p. 182-192; Castelul de la Hunedoara, pliant, Hunedoara, 1994 (în colaborare cu Elena Bugnariu).

EMIL NEMEȘ, Locuitorii Țării Hațegului până la cucerirea romană, în Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 33-44.

OLIMPIA PALAMARIU, Circulația monetară în evul mediu pe teritoriul hunedorean, în Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 151-156; Tezaurul de denari imperiali romani descoperit la Valea Arsului – Brad, în Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 667-671; Tezaurul de monede feudale din secolele XV-XVI, descoperit la Făgețel, com. Dobra, jud. Hunedoara, în Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 715-718; Agricultură hunedoreană oglindită în simboluri sigilare, în volumul de rezumate, „Al XIII-lea Simpozion Național de Istorie și Retrologie Agrară a României”, Constanța, 1993, p. 118-120 (în colaborare cu Dumitru Palamariu); Plângerile locuitorilor din satele hunedorene împotriva stăpânilor de pământ (1785), în volumul de rezumate „Al XIV-lea Simpozion Național de Istorie și Retrologie Agrară a României”, Bacău, 1994, p. 281-283.

EUGEN PESCARU, Încă o placă votivă de aur descoperită la Germisara (Geoagiu Băi), în Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 663-666; Biserica românească de la Crișcior (jud. Hunedoara), în Sargeția, XXI-XXIV, 1988-1991, p. 121-131. (în colaborare cu Mircea Lazăr și Mihai David); Germisara daco-romaine în Politique edilitaire dans les provinces de l'empire romain, Cluj-Napoca, 1993, p. 201-214 (în colaborare cu Adriana Rusu); Geoagiu Băi (Complexul termal Germisara), în volumul de rezumate „Cronica cercetărilor arheologice”, Satu Mare, mai 1994, p. 26 (în colaborare cu Adriana Rusu); Cetățile dacice din Munții Orăștiei, Deva, 1994, pliant (în colaborare cu Adriana Rusu și Gabriela Gheorghiu).

DOINA REGHIȘ, Portrete-document aflate în colecția de artă a Muzeului Județean Hunedoara Deva, în Sargeția, XXI-XXIV/1988-1991, p. 817-821;

ADRIANA RUSU, Germisara daco-romaine in Politique edilitaire dans les provinces de l'empire romain, Cluj-Napoca, 1993, p. 201-214 (în colaborare cu Eugen Popescu); Dovezi epigrafice referitoare la participarea Legiunilor II Adiutrix și VI Ferrata la cucerirea Complexului cetăților dacice din Munții Orăștiei, în Sargeția, XXI-XXIV/1988-1991, p. 45-61 (în colaborare cu Hadrian Daicoviciu și Istvan Ferenczi); Marcus Staius Priscus la Germisara, XXI-XXIV/1988-1991, p. 653-656; Geoagiu Băi (Complexul termal Germisara), în volumul de rezumate Cronica cercetărilor arheologice, Satu Mare, mai 1994, p. 26 (în colaborare cu Eugen Pescaru); Cetățile dacice din Munții Orăștiei, 1994, pliant (în colaborare cu Eugen Pescaru și Gabriela Gheorghiu).

III. PARTICIPĂRI LA MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE 1993

Simpozionul științific „*Nicolaus Olahus – întâiul mare umanist român (500 de ani de la naștere)*”, organizat de Primăria orașului Orăștie și Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva (Maria Basarab), Orăștie, 28 ianuarie 1993.

ADELA HERBAN, *Nicolaus Olahus între Reformă și Contrareformă*.

IOACHIM LAZĂR, *Despre descendența lui Nicolaus Olahus din familiile Drăculeștilor și Corvineștilor*.

MARIA BASARAB, *Ținutul orăștian în contextul culturii românești medievale*

GHEORGHE FIRZAK, *Umanism și iluminism – concepții în spațiul cultural românesc*.

Simpozionul științific dedicat *Academicianului Silviu Dragomir* organizat de Inspectoratul pentru cultură și Muzeul județean Hunedoara – Deva (Maria Vârtopeanu), Gurasada, 14 martie 1993.

IOACHIM LAZĂR, *Silviu Dragomir, istoric al revoluției românilor de la 1848-1849*.

ADELA HERBAN, *Silviu Dragomir și problema relațiilor diplomatice ale României și Vaticanului*.

GHEORGHE FIRZAK, *Aspecte ale raporturilor dintre biserica unită și cea ortodoxă la mijlocul secolului al XVIII-lea*.

MARIA VÂRTOPEANU, *Silviu Dragomir la 1918*.

Simpozionul științific organizat de Inspectoratul pentru cultură și Muzeul județean Hunedoara Deva (Gheorghe Firczak), Deva, 27 martie 1993.

GHEORGHE FIRZAK, *Conștiința unității de neam în operele istoricilor iluminiști – fundalul teoretic al Marii Uniri*.

ADELA HERBAN, *Rolul bisericii în consolidarea Unității naționale*.

IOACHIM LAZĂR, *Rolul Astei în integrarea culturală a românilor din Basarabia după Unirea din 1918*.

MARIA VÂRTOPEANU, *Basarabia în istoriografia românească*.

Simpozionul *In memoriam George Barițiu (1893-1993)*, organizat de Inspectoratul pentru Cultură și Muzeul județean Hunedoara Deva (Gheorghe Firczak), Deva, 30 aprilie 1993.

GHEORGHE FIRZAK, *Origini și obiective în concepția istorică a lui Gheorghe Barițiu*.

ADELA HERBAN, *De la unirea cu biserica Romei la formarea conștiinței naționale în „Părți alese din istoria Transilvaniei pre două sute de ani în urmă” a lui George Barițiu*.

MARIA BASARAB, *Înștiințări de noi tipărituri în periodice barițiene*.

IOACHIM LAZĂR, *Învățământul românesc în gândirea lui George Barițiu*.

Simpozionul „*In memoriam Constantini Daicoviciu*”, Caransebeș, 1 mai 1993.

IOACHIM LAZĂR, Noi date privind strângerea informației pentru Dacia preistorică a lui Nicolae Densușianu.

Simpozionul științific „*Cazania lui Varlaam, 350 de ani de la tipărire*”, Târgu Mureș, 6-8 mai 1993.

MARIA BASARAB, Considerații privind existența Cazaniei lui Varlaam în județul Hunedoara.

A XXVII-a Sesiune națională de rapoarte privind rezultatele cercetărilor arheologice din 1992, Constanța, 13-16 mai 1993.

EUGEN PESCARU, GHEORGHE PETROV, ADRIANA RUSU, Complexul termal Germisara (Geoagiu Băi).

EUGEN PESCARU, GHEORGHE PETROV, ADRIANA RUSU, Magna Curia – curtea castelului Deva.

Sesiunea științifică „*Centenarul Gh. Barițiu (1812-1893)*”, Sibiu 14 mai 1993.

IOACHIM LAZĂR, Gheorghe Bariț despre rolul învățământului în emanciparea românilor transilvăneni.

GHEORGHE KIRCZAK, Eseu istoric – *Supplex libellus Valachorum* în viziunea lui G. Bariț, și David Prodan.

ADELA HERBAN, Unirea cu biserica Romei și consecințele sale în opera lui Gheorghe Barițiu.

Simpozionul „*Comuna Baru în contextul istoriei Țării Hațegului*” organizat de inspectoratul pentru cultură, Muzeul județean Hunedoara-Deva (Ioachim Lazăr) și Primăria comunei Baru, 5-6 iunie 1993.

IOACHIM LAZĂR, Eroii căzuți în cele două războaie mondiale pentru apărarea gloriei strămoșești.

Simpozionul „*Adunarea de la câmpul Libertății din Lugoj*,” 15/27 iunie 1848, Lugoj, 26 iunie 1993.

IOACHIM LAZĂR, Activitatea revoluționară desfășurată în Banat de canonicul Beniamin Densușianu.

Simpozionul comemorativ „*Dr Aurel Vlad – 40 de ani de la moartea sa*”, organizat de Inspectoratul pentru cultură, Muzeul județean Hunedoara Deva (Ioachim Lazăr), Primăriile orașului Orăștie și comunei Rapolt, Orăștie și Rapolt, 9-10 iulie 1993.

IOACHIM LAZĂR, dr. Aurel Vlad – director al Băncii Ardeleana și al Despărțământului Orăștie al Astei.

ADELA HERBAN, Concordatul semnat de statul român cu Vaticanul în viziunea dr. Aurel Vlad.

GHEORGHE FIRCZAK, Dr. Aurel Vlad – proprietar funciar în județul Hunedoara.

DOINA REGHIȘ, Un portret document reprezentând pe dr. Aurel Vlad, aflat în colecția de artă a Muzeului județean Deva.

Simpozion omagial „*In memoriam Dr. Octavian Floca (1904-1983)*”, organizat de Inspectoratul pentru cultură, Muzeul Civilizației Dacice și Romane (Olimpia Palamariu), Deva, 13 august 1993.

IOACHIM LAZĂR, Dr. Octavian Floca – omul și opera.

EMIL NEMEȘ, Octavian Floca și Muzeul din Sarmizegetusa.

OLIMPIA PALAMARIU, Octavian Floca – colecționar și pasionat colecționar.

GHEORGHE FIRCIK, Expoziția Muzeului din Deva organizată de dr. Octavian Floca.

Al XIII-lea Simpozion național de Istorie și Retrologie Agrară a României, Constanța, 31 august – 4 septembrie 1993.

OLIMPIA PALAMARIU, Agricultură hunedoreană oglindită în simboluri sigilare.

DOINA IONESCU, Viața rurală în pictura românească.

Simpozionul *Vechi tipărituri și manuscrise. Sub semnul lui Nicolaus Olahus, al Cazaniei lui Varlaam și a lui Dosoftei*, Timișoara, 2-4 septembrie 1993.

IOACHIM LAZĂR, Un protocol din anul 1855 aparținând lui Benjamin Densușianu.

ADELA HERBAN, Nicolaus Olahus în vâltoarea transformărilor religioase din secolul al XVI-lea.

MARIA BASARAB, Considerații privind dobândirea cărții românești de secol XVII în Județul Hunedoara.

Simpozionul științific *Avram Iancu în conștiința națională* organizat de Inspectoratul pentru cultură, Muzeul județean Hunedoara-Deva, (Ioachim Lazăr), Brad, 11 septembrie 1993.

IOACHIM LAZĂR, Funerariile lui Avram Iancu și frica autorităților maghiare de amploarea mișcării naționale românești.

MARIA BASARAB, Evenimente istorice cuprinse în însemnările manuscrise de pe cărțile vechi românești.

ADELA HERBAN, Comemorarea eroilor revoluției de la 1848, din Transilvania în perioada interbelică.

MARIA VÂRTOPEANU, Avram Iancu – luptător pentru drepturi ale românilor din Ardeal.

MIHAI DAVID, Conținutul noțiunii de suveranitate. Supplexul și Protocolul Adunării Naționale de la Blaj din mai 1848.

GHEORGHE FIRCIK, Avram Iancu în opera istorică a lui Silviu Dragomir. Simpozionul „XVIII Dies Traiani”, organizat de Inspectoratul pentru cultură, Muzeul Județean Deva (Maria Basarab), Deva, 18-19 septembrie 1993.

Olimpia Palamariu, Emisiunile monetare ale împăratului Traian din colecția muzeului de vean.

MARIA BASARAB, O carte veche din patrimoniul bibliofil al Muzeului din Deva, cu referiri la Traian și Dacia Traiană.

IOACHIM LAZĂR, Istoria romanilor antici (1856), de Benjamin Densușianu.

GHEORGHE FIRCIK, Epoca Traiană în istoriografia iluministă.

Colocviul româno-elvețian, Berna, 13-20 septembrie 1993.

ADRIANA RUSU, Les ilyriene en Dacie.

EMIL NEMEȘ, Les Orientaux a Ulpia Traiana Sarmizegetusa.

EUGEN PESCARU, Des Orientaux dans la paque Romain de Micia.

Sesiunea științifică „*Aiud 700*”, Aiud, 27 septembrie - 3 octombrie 1993.

ADELA HERBAN, Ioan Armeanca – un fizician român de talie europeană.

Simpozionul științific, *Mihai Viteazul. Restituitor Daciae, 400 de ani de la începutul domniei*, Craiova, 14-17 octombrie 1993.

ADELA HERBAN, Ortodoxie și catolicism în vremea lui Mihai Viteazul.

Simpozionul omagial „*Zarandul și Munții Apuseni – leagănul răscoalei țăranilor români conduși de Horea, Cloșca și Crișan*”, organizat de Inspectoratul pentru Cultură, Muzeul județean Deva (Ioachim Lazăr), Primăria comunei Ribîța, Crișan, 24 octombrie 1993.

IOACHIM LAZĂR, Gheorghe Crișan – 200 de ani de la nașterea celui de-al treilea căpitan al răscoalei.

Simpozionul „*Continuitate, independență și unitate națională*” Reșița, Timișoara, 9-11 noiembrie 1993.

EMIL NEMEȘ, Orientali la Ulpia Traiana Sarmizegetusa.

GHEORGHE FIRCAK, Civilizație și cultură în Transilvania secolului al XVIII-lea.

ADELA HERBAN, Documente din arhiva diplomatică a României privind desăvârșirea și consolidarea unității naționale a românilor.

IOACHIM LAZĂR, Reuniunile de învățători din Ardeal și Banat și participarea la Marea Unire de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918.

MARIA VĂRTOPEANU, Colecția dr. Victor Șuiaga despre Unirea de la 1 Decembrie 1918.

Sesiunea științifică „*Centenarul Muzeului județean Arad*”, Arad, 12-13 noiembrie 1993.

DOINA REGHIȘ, Icoane vechi din Țara Zarandului.

OLIMPIA PALAMARIU, Istoricul descoperirilor monetare din județul Hunedoara în secolul XIX.

MARIA VĂRTOPEANU, Medalii comemorative din colecțiile muzeului din Deva.

GHEORGHE FIRCAK, Ovid Densușianu. Contribuții la istoriografia iluminismului.

ADRIANA RUSU, EUGEN PESCARU, Cercetările arheologice de la Geoagiu Băi.

Simpozionul „*Istorie și civilizație în nord-vestul României*”, Zalău, 18-19 noiembrie 1993.

IOACHIM LAZĂR, Reuniunile de învățători din Transilvania în Marea Unire din 1918.

Simpozionul „*Ovid Densușianu – 120 de ani de la naștere*”, organizat de Inspectoratul pentru cultură, Biblioteca județeană Deva, Deva, 24-25 noiembrie 1993.

IOACHIM LAZĂR, Noi date despre familia Densușienilor.

MARIA VÂRTOPEANU, Autorul primei monografii istorice – *Revoluțiunea lui Horea*, de Nicolae Densușianu.

ADELA HERBAN, Ovid Densușianu la confluența dintre secolele XIX și XX.

Simpozionul „*Civilizație și cultură în Transilvania*”, organizat de Inspectoratul pentru cultură, Muzeul Civilizației Dacice și Romane (Olimpia Palamariu), Deva, 26-27 noiembrie 1993.

IOACHIM LAZĂR, Constituirea Consiliului Național Român din Orăștie – 7 noiembrie 1918.

OLIMPIA PALAMARIU, Unele știri privitoare la descoperirea de monedă antică în județul Hunedoara.

ADRIANA RUSU, EUGEN PESCARIU, Germisara daco-romană.

MARIA VÂRTOPEANU, Din activitatea Societății Petru Maior a studenților români din Budapesta.

RODICA ANDRUȘ, Spade și săbii în colecțiile muzeului devean (sec. XV-XX).

GHEORGHE FIRCIK, Societatea minieră Lupeni, proprietar de păduri în județul Hunedoara.

DOINA ANTONESCU, DOINA REGHIȘ, Valori „art nouveau” în colecția de artă decorativă a muzeului devean.

MARIA CATALINOIU, Aspecte ale activității de conservare la muzeul devean.

LUMINIȚA ARSIN, Restaurarea unei tipărituri de la 1870.

GABRIELA GHEORGHIU, Cisterne de tradiție locală în zona Sarmizegetusa Regia.

EMIL NEMEȘ, Orientali la Ulpia Traiana Sarmizegetusa.

MARIA BASARAB, Cărți vechi românești tipărite la Buda existente în patrimoniul hunedorean.

ADELA HERBAN, Din lupta diasporei românești pentru desăvârșirea și consolidarea statului național unitar român.

MIHAI DAVID, Limbajul și filozofia populară. Problematika arhaismelor.

MIHAELA BECEANU, Restaurarea unei piese dacice de car.

DANIELA GHEARĂ, Depozitul ceramic de la Folt, Cultura Otomani.

Simpozionul anual al Muzeului județului Mureș, Târgu Mureș, 15-16 decembrie 1993.

OLIMPIA PALAMARIU, Monede feudale și moderne din colecția muzeului devean.

MARIA VÂRTOPEANU, Din activitatea societăților comerciale hunedorene la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.

1994

Simpozionul „*135 de ani de la Unirea Principatelor Române*” organizat de Inspectoratul pentru cultură și Muzeul Civilizației Dacice și Romane (Olimpia Palamariu), Deva, 24 ianuarie, 1994.

MARIA BASARAB, Vechi tipărituri românești – repere ale unității noastre naționale.

GHEORGHE FIRCAZAK, Sensurile noțiunii de națiune română în Transilvania până în secolul al XVIII-lea.

MARIA VĂRTOPEANU, Formarea statului național modern român.

IOACHIM LAZĂR, Alexandru Ioan Cuza și românii din Transilvania.

OLIMPIA PALAMARIU, Unirea Principatelor, deziderat al poporului român exprimat în simbol.

Simpozionul „*Căturari de seamă ai culturii românești. Gheorghe Șincai, 240 de ani de la naștere*”, organizat de Muzeul Civilizației Dacice și Romane (Maria Basarab), Deva, 24 februarie 1994.

ADELA HERBAN, Filozofie și religie în concepția lui Gheorghe Șincai.

GHEORGHE FIRCAZAK, Continuitate și discontinuitate în concepția istorică a lui Gheorghe Șincai.

IOACHIM LAZĂR, Gheorghe Șincai și școala populară românească.

MARIA BASARAB, O carte șincainiană de școală aflată în biblioteca Muzeului din Deva.

Simpozionul „*Partidului Național Român din Transilvania și Banat 125 de ani de la înființare*”, organizat de Inspectoratul pentru cultură și Muzeul Civilizației Dacice și Romane (Ioachim Lazăr), Deva, 11-12 martie 1993.

IOACHIM LAZĂR, Atitudini și acțiuni ale fruntașilor politici hunedoreni în perioada 1879-1898.

ADELA HERBAN, Contribuția dr. Aurel Vlad la realizarea Marii Uniri și consolidării statului național român.

Simpozionul dedicat „*Academicianului Silviu Dragomir*”, Gurasada, 13 martie 1994, organizat de Inspectoratul pentru cultură, Muzeul Civilizației Dacice și Romane (Maria Vârtopeanu).

MARIA VĂRTOPEANU, Silviu Dragomir despre Unirea de la Alba Iulia.

Simpozionul științific „*120 de ani de la Adunarea generală a Astei de la Deva – 1874-1994*”, organizat de Inspectoratul pentru cultură, și Muzeul Civilizației Dacice și Romane (Ioachim Lazăr), și ASTRA Sibiu, Deva, 8 aprilie 1994.

IOACHIM LAZĂR, 120 de ani de la Adunarea generală a Astei de la Deva (1874-1994).

ADELA HERBAN, O personalitate marcantă a Despărțământului Deva a Astei protopopol Ioan Dobre (1911-1922).

MARIA BASARAB, Din preocupările Astei privind cartea veche românească.

A XXVIII-a Sesiune națională de rapoarte privind rezultatele cercetărilor arheologice din anul 1993, Satu Mare, 12-15 mai 1994.

EUGEN PESCARU, ADRIANA RUSU, Complexul termal Germisara (Geoagiu Băi).

Simpozionul „*100 de ani de la Procesul Memorandiștilor*” organizat de Muzeul de Istorie Lugoj, Lugoj, 13-15 mai 1994.

IOACHIM LAZĂR, Activitatea lui Francisc Hossu Longin în perioada mișcării memorandiste.

Sesiunea științifică „*Elemente de urbanism în Dacia*, Deva – Sarmizegetusa, 26-29 mai 1994.

EUGEN PESCARU, ADRIANA RUSU, Faze de amenajare a complexului termal Germisara în epoca romană.

Simpozionul „*100 de ani de la Procesul Memorandumului*” organizat de Despărțământul Orăștie al Astei, Orăștie, 30 mai 1994.

IOACHIM LAZĂR, Solidaritatea hunedorenilor cu acuzații din procesul Memorandumului.

Sesiunea tehnico-științifică „*110 ani de la punerea în funcțiune a primului furnal de la Hunedoara*” organizat de S.C. Siderurgica S.A. Hunedoara, Hunedoara, 11-12 iunie 1994.

IOACHIM LAZĂR, Evoluția metalurgiei hunedorene în secolele XIV-XIX.

Simpozionul „*130 de ani de la Adunarea generală a Astei de la Hațeg (1864-1994)*”, organizat de Inspectoratul pentru cultură, Muzeul Civilizației Dacice și Romane (Ioachim Lazăr), Hațeg, 23 iunie 1994.

IOACHIM LAZĂR, Despărțământul Hațeg al Astei între anii 1873-1918.

Simpozionul științific „*170 de ani de la nașterea Craiului Munților, Avram Iancu*”, organizat de Inspectoratul pentru cultură, Muzeul Civilizației Dacice și Romane (Ioachim Lazăr), Deva, Brad, După-Piatră, Avram Iancu, 1-3 iulie 1994.

IOACHIM LAZĂR, Avram Iancu – promotor al ideilor revoluției europene de la 1848.

MIHAI DAVID, Repere noi privind locul desfășurării tratativelor de la Mihăileni din primăvara anului 1849.

Retrospectiva istorică-literară „*Avram Iancu – erou și martir al națiunii române*”, organizat de Prefectura județului Alba, Inspectoratul pentru cultură Alba, Alba Iulia, 22-23 iulie 1994.

IOACHIM LAZĂR, Eroism și jertfă românească în Zarand în revoluția de la 1848-1849.

Al XIV-lea Simpozion Național de Istorie și Retrologie Agrară a României, Bacău, 23-27 august 1994.

EMIL NEMEȘ, Clasificarea tipologică a plugurilor aflate în colecțiile muzeelor hunedorene.

MARCELA BALAZS, Soiuri de mere cultivate în Țara Moșilor în perioada interbelică.

GHEORGHE FIRCIK, Din activitatea Camerei Agricole a județului Hunedoara, în anii 1929-1933.

IOACHIM LAZĂR, Acțiuni petiționare și juridice ale satelor hunedorene pentru dreptul de folosire a pădurilor (1850-1870).

OLIMPIA PALAMARIU, Plângerile locuitorilor din satele hunedorene împotriva stăpânilor de pământ.

ADELA HERBAN, Aspecte din activitatea Reuniunii agricole și industriale din Orăștie.

Simpozionul științific „*Contribuția creștinismului la păstrarea și dezvoltarea valorilor neamului*”, organizat de Inspectoratul pentru cultură și Muzeul Civilizației Dacice și Romane (Ioachim Lazăr), Deva - Brad, 9-10 septembrie 1994.

IOACHIM LAZĂR, Contribuția vicarului Ștefan Moldovan la dezvoltarea învățământului românesc din Țara Hațegului.

ADELA HERBAN, Mihai Viteazul, între ortodoxie și catolicism.

MIHAI DAVID, Simboluri creștine în etnografie.

DOINA ANTONESCU, Obiecte de cositor aflate în colecțiile bisericilor din județul Hunedoara.

MARIA BASARAB, Vechi tipărituri blăjene în promovarea conștiinței naționale.

Simpozionul „*Marcus Ulpius Traianus - Conditor Romaniae*”, Sibiu, 16-17 septembrie 1994.

IOACHIM LAZĂR, Latinitatea orientată în ziarul Orientul Latin, al fraților Aron și Nicolae Densușianu.

ADELA HERBAN, Românii din secolul al XVI-lea și al XVII-lea între romanitate și bizantinism.

Simpozionul „*XVIII septembrie Dies Traiani*”, organizat de Inspectoratul pentru cultură și Muzeul Civilizației Dacice și Romane (Maria Basarab), Deva, Sarmizegetusa, 17-18 septembrie 1994.

MARIA BASARAB, Două publicații vechi românești despre Traian.

IOACHIM LAZĂR, Latinitatea orientală în concepția lui Aron și Nicolae Densușianu.

GHEROGHE FIRCIK, Latinitatea - factor important în cercetarea istorică a lui Budai-Deleanu.

ADELA HERBAN, Românii din secolele XVI-XVIII între romanitate și bizantinism.

Colocviul național de pedagogie muzeală, Baia Mare, 21-23 septembrie 1994.

EUGEN PESCARU, GHEORGHE FIRCIK, Câteva aspecte privind rolul muzeului în formarea culturală a tineretului.

Sesiunea centenară „*Centenarul Muzeului județean Gorj*”, Tg. Jiu, 6-8 octombrie 1994.

IOACHIM LAZĂR, *Aniversarea centenarului nașterii lui Andrei Șaguna și reacția autorităților maghiare*.

Simpozionul științific „*125 de ani de la înființarea Liceului Avram Iancu din Brad (1869-1994)*”, Brad, 8-9 octombrie 1994.

IOACHIM LAZĂR, Aspecte privind eforturile zărăndenilor pentru înființarea unui gimnaziu național.

Simpozionul științific „*A 90-a adunare generală a Astrei*”, Arad, 14-16 octombrie 1994.

ADELA HERBAN, Protopopul Ioan Dobre, director al Despărțământului Deva al Astrei (1991-1922).

972

979

1994

EMIL NEMEȘ, Opaite și antefixe la Ulpia Traiana.

GHEROGHE FIRCIK, OLIMPIA PALAMARIU, Expoziția de miniaturi de pluguri.

OLIMPIA PALAMARIU, Descoperiri monetare din județul Alba.

EUGEN PESCARU, ADRIANA RUSU, Daco-romani, români, migratori; Valori ale arheologiei hunedorene.

MARIA BASARAB, Cărturari de seamă ai culturii românești.

MARIA BASARAB, DOINA ANTONESCU, DOINA IONESCU, Colecții și colecționari hunedoreni; Fantezie și eleganță în sărbători.

DOINA ANTONESCU, Ceramica franceză în colecțiile Muzeului din Deva.

DOINA ANTONESCU, NICOLAE ADAM, Creștinismul la români.

MARIA VÂRTOPEANU, 1 decembrie 1918.

Ioachim Lazăr